

DE MILLEGEMVRIEND

MEDEDELINGSBLAD VAN DE
V.Z.W. MILLEGEMVRIENDEN

*Verantw. uitgever : F.Schelfhout,
Herentalsebaan, 85, 2228 Ranst.
tel. 03/353.17.70*

*Bankrekening MILLEGEMVRIENDEN-Ranst :
733-1311310-94*

3e jaargang, nr.1 - februari 1990

OOK TOEN REEDS: HERSTELLINGSWERKEN AAN DE OUDE KAPEL TE MILLEGHEM.

20 december 1920

Het begon toen allemaal met een brief, (n° 9744) van de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen, gericht aan de Voorzitter en de Leden van de Kerkfabriek te Ranst. En zoals in die tijd gebruikelijk in het frans:

*A Messieurs les Président et Membres du
Conseil de Fabrique de l'église de Ranst,*

Nous avons l'honneur de vous faire connaître qu'au cours de notre dernière réunion, nous avons reconnu à la chapelle de Milleghem, sous Ranst (Anvers), un mérite artistique et archéologique justifiant son admission dans la 3e classe des édifices monumentaux du culte.

Agréez, Messieurs, l'assurance de notre considération très distinguée.

Hiermede weten we dan in Ranst dat Brussel van het bestaan van ons kerkje (kapel) te Millegem op de hoogte is en bovendien dat het bevorderd is tot sergeant. Weliswaar geen drie strepen op de mouw, maar toch: "Toelating in de derde klasse van de monumentale gebouwen bestemd voor de eredienst, wegens zijn kunst- en oudheidkundige waarde".

31 maart 1921

Er was - toen ook - nood aan dringende restauratie en men gaat er wat aan doen. De provinciale bouwmeester, F.Sel, stuurt aan de Gouverneur der Provincie Antwerpen volgend schrijven:

Ik heb de eer U met dezen het ontwerp te zenden voor de herstellingswerken aan de oude kapel te Milleghem onder Ranst.

Het bestek 1° der dringende herstellingswerken, en 2° der werken om de ramen der koor en van het hoogzaal in hunnen vorigen staat terug te brengen, belooft ter gezamentlyke som van 29.871,-fr.

Naast de dringende restauratie wil men eveneens de ramen van het koor en het raam boven de ingangdeur terug in de oorspronkelijke staat brengen. Langs de buitenkant van het koor, boven de kalvarie, is nog te zien hoe die ramen er - waarschijnlijk tot voor de vernieuwing in 1852 door Pastoor N.Van Hemel - hebben uitgezien.

13 april 1921

De administratieve molen draait verder. Fernand Donnet, Ondervoorzitter van het Provinciaal Comité van Monumenten en Landschappen schrijft eveneens aan *Den Heere Gouverneur der provincie Antwerpen* :

Voorwerp n° 1414 : Kapel te Milleghem onder Ranst - Herstelling

In antwoord op uw schryven van 4 April l.l., 3e Afdeling A,24/2, hebben wy de eer U te berichten dat ons Comiteit, in zitting van 6n dezer, gunstig advies heeft uitgebracht op het ontwerp van bouwmeester Sel, voor de herstelling der oude kapel te Milleghem onder Ranst.

Deze Fernand Donnet kende ons kerkje. Reeds op 7 maart 1912 had hij samen met Frans Van Leemputten, in opdracht van het Provinciaal Comiteit van Monumenten, een bezoek gebracht aan de St.-Pancratiuskerk te Ranst en de O.L.Vrouwkerk van Millegem. Van dit bezoek hadden zij nadien een verslag opgesteld met een beschrijving van de gebouwen en een inventaris van de voorwerpen in beide kerken.

18 juni 1921

Het ontwerp en begroting voor de herstelling, zoals opgemaakt door F.Sel op 31 maart, wordt door de gemeenteraad op 18 juni goedgekeurd. Deze gemeenteraad was toen samengesteld uit: John Van den Eynde, burgemeester, Jozef Pittoors en Jozef Baelemans (brouwer), schepenen en de zes raadsleden: baron Gaston de Gilman, Louis Voorspoels, Hendrik Van de Weerd, Constant Goossens, August Verhoeven en Louis Verhoeven. De gemeentesecretaris was Sylvain Verhaert.

De begroting was onderverdeeld in twee posten:

A. - Dringende herstellingswerken	22.952,47 fr.
B. - Ramen - koor en hoogzaal	5.140,05 fr.
Hier werd bijgeteld:	
- een afhouding ten voordeele der Provincie	1.478,48 fr.
- kosten van aanbesteding	300,00 fr.

De totale prijs bedroeg dus:	<u>29.871,00 fr.</u>

In deze prijzen waren volgende werken voorzien:

A. Dringende Herstellingswerken.

Afnemen der oude schaliën der daken en toren, herdekken met de goede oude schaliën en vertinde nagelen, bijnagelen van het schaliebord en bijleveren der ontbrekende schaliën en feneelen in lood; Midden- en zijbeuken (11.817,63 fr.). Toren en galmborden (3.294,60 fr.) Nieuw schaliebord (240,00 fr.). Vorsten in verlooide gebakken aarde (220,00 fr.). Looden hoos aan den voet van het kruis en herstellen kruis (150,00 fr.). Afkrabben van den roest, schilderen in 2 lagen menie en 2 lagen olieverf der kruisen van toren en koor (75,00 fr.). Uitbreken en vernieuwen van den planken vloer boven het hoogzaal (281,24) Nieuwe trap naar den zolder in rooden grein (230,00 fr.). Val boven den trap (25,00 fr.). Instrijken van het parement der plinten en toren, uitkrabben der losse voegen, inmetzelen en instrijken der steenen - plinten en frijten (369,25 fr.). Mouluursteenen onder den voet van het dak en inmetzelen (90,00 fr.). Uitbreken van den oostergevel der sakristij, met schoring (75,00 fr.). Opnieuw inmetzelen van den gevel (845,00 fr.). Instrijken van het parament (87,50 fr.). Maken van stellingen aan de gevels (500,00 fr.).

Witten steen- waterlijsten, dekstenen, enz. (354,00 fr.).
 Stoepen in klinkers op den kant in cementmortel (810,00 fr.).
 Afkappen der vochtige bepleistering en herbezetten in 1 laag cementmortel
 en 2 lagen zandmortel (156,25 fr.).
 Schildering van het buiten schrijn- en ijzerwerk (200,00 fr.). Herschil-
 deren houten gewelf kerk (726,00 fr.).
 Hanggoten in zink n° 15, met hangreelen (870,00 fr.).
 Afleibuizen (336,00 fr.).
 Herstelling van het altaar en onvoorziene werken (1.200,00 fr.).

B. Herstelling in hunnen vorigen staat,
 der 4 ramen der koor en raam hoogzaal.

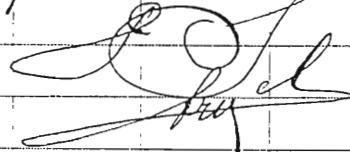
Opmetselen der frijten (302,40 fr.). Witten steen - kroonwerken der ramen
 en lijsten der frijten - koor (2.074,00 fr.). Timmer in eik der kappen
 der frijten - koor (212,40 fr.).
 Schaliebord - kappen der frijten - koor (99,00 fr.)
 Schaliewerk " " " " (297,00 fr.)
 Loodwerk -feneelen " " " (101,25 fr.)
 Looden vazen - frijten (6 stuks) (150,00 fr.). Maken van stellingen
 (150,00 fr.). Glaswerk in lood (1.050,00 fr.).
 IJzerwerk - glaslatten met spiekens - ramen koor (504,00 fr.)
 Schildering - ijzerwerk der ramen (100,00 fr.)
 Aanstoppen van het glas der ramen (100,00 fr.)

Algemeen totaal f 29.871.00

N.B. Bouwstaande begroeting werd opgemaakt volgens de huidige
 eenheidsprijken.

Onderscrijven, St. Meent 1921.

De provinciale Bouwmeester,

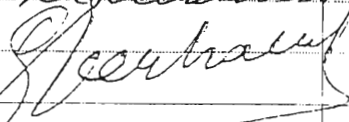

Gezien en goedgekeurd door de
 Gemeenteraad van Bansk-

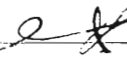
in zitting van 18 Juni 1921

Bij bevel. De Burgemeester,

De Secretaris

Th. van der Boven

28 december 1921

Zes maand na de goedkeuring van het bestek in de gemeenteraad, moet er een storm aan te pas komen om de wieken van de administratieve molen nog eens te doen draaien. De provinciale bouwmeester Sel schrijft opnieuw naar de gouverneur:

Mynheer de Gouverneur,

Ik heb de eer U te melden, dat de storm van 6 November l.l. de oude kapel van Milleghem zeer beschadigd heeft. Het schaliewerk der daken welk in zeer slechten toestand verkeerde, is nog veel verergerd, doordien de schaliën grootendeels werden afgerukt en op het kerkhof als gezaaid liggen. Zulks geeft aanleiding tot inwateringen, in zooverre dat groote plassen water in de kapel staan.

Voor het goede behoud van het gebouw, is het diensvolgens volstrekt noodig, zonder verderen uitstel, de schaliewerken der daken en torenspil te hermaken en over te gaan tot de plaatsing der hanggoten.

In myn bestek van 31 Maart 1921, werden de dringende herstellingswerken geschat op 22.952 fr. waarin de schaliewerken en hanggoten voor 16.667 fr begrepen waren. Deze werken zouden voor de algemeene herstelling der kapel dienen uitgevoerd te worden.

In het houten gewelf der koor is eene plank losgeraakt welke dreigt neder te storten en aldus gevaar oplevert. Het Bestuur zoude onmiddellyk maatregelen moeten nemen om deze plank te doen vasthechten en de toegang tot het koor moeten verbieden, zolang zulks niet verricht is.

Het ware wenschelyk dat het kerkfabriek de schaliewerken en hanggoten in beperkte aanbesteding kon stellen, ten einde verdere schade aan de kapel te voorkomen.

21 december 1922

Een maand na het schrijven van de bouwmeester aan de gouvener, heeft de gouverneur op zijn beurt aan het gemeentebestuur van Ranst een brief geschreven. Het schijnt op zijn heupen te werken dat ze in Ranst een jaar later nog niets gedaan hebben. Van het provinciebestuur vertrekt op 21 december 1922 een brief naar Ranst om onze "vroede gemeentevaderen" nog eens wakker te schudden:

Mynheeren,

Tot heden werd er nog geen gevolg gegeven aan myn schryven van 31 Januari j.l., betrekkellyk het ontwerp van herstelling van de oude kapel van Milleghem.

Op verzoek van het provinciaal Comiteit van Monumenten, dring ik nogmaals aan opdat Uw bestuur zonder verwyf het ontwerp terug sture met uwe goedkeuring en aanduiding van de middelen om de uitgave te bestryden, welke door den heer provincialen Bouwmeester geschat wordt op fr. 29.871,-

Ik verwacht uw antwoord binnen den korst mogelyken tyd.

De Gouverneur

16 januari 1923

Het gemeentebestuur zend de goedgekeurde plans en het bestek terug naar de provincie, samen met de gekende paraplu, want...

Mynheer de Gouverneur,

In antwoord op uw schryven van 21 December laatst, 3 de afdeeling, hebben wy de eer u hier by weder te zenden de goedgekeurde plans en bestek betrekkelyk de herstellingswerken aan de oude kapel te Milleghem. Het spyt ons echter u te moeten melden dat den Gemeenteraad voor het oogenblik niet kan overgaan tot de uitgaven der kosten van deze herstellingswerken. Wy beseffen niet tegenstaande dat de herstellingswerken dringend zyn. Den financieelen toestand der gemeente laat ons niet toe voor zulke werken eene leening aan te gaan.

Aanvaard, Mynheer de Gouveneur, de verzekering onzer ware hoogachting.

De Burgemeester

28 januari 1923

Onder het toekijkende oog van Koning Albert en Koningin Elisabeth, die beiden vijf jaar voordien triomfantelijk vanachter het IJzerfront naar Brussel zijn terug gekeerd, wordt in de raadszaal van het gemeentehuis te Ranst in de Kloosterstraat beslist over het verdere lot van de oude Kapel van het gehucht Milleghem :

UITTREKSEL uit het register van Beraadslagingen van den Gemeenteraad van Ranst.

Zitting van 28 Januari 1923.

Tegenwoordig de Heeren: John Van den Eynde, Burgemeester-Voorzitter; Joseph Baelemans en Joseph Pittoors Schepenen. Louis Voorspoels, Constant Goossens, August Verhoeven, Henri Van de Weerd en Louis Verhoeven, Raadsleden; Sylvain Verhaert, Secretaris.

De gemeenteraad van Ranst:

Overwegende dat de oude Kapel van het gehucht Milleghem als monument van 3 de klas is opgenomen. Dat deze kapel in zeer slechten toestand van onderhoud verkeerd. Dat dringende herstellings werken noodzakelyk geworden zyn.

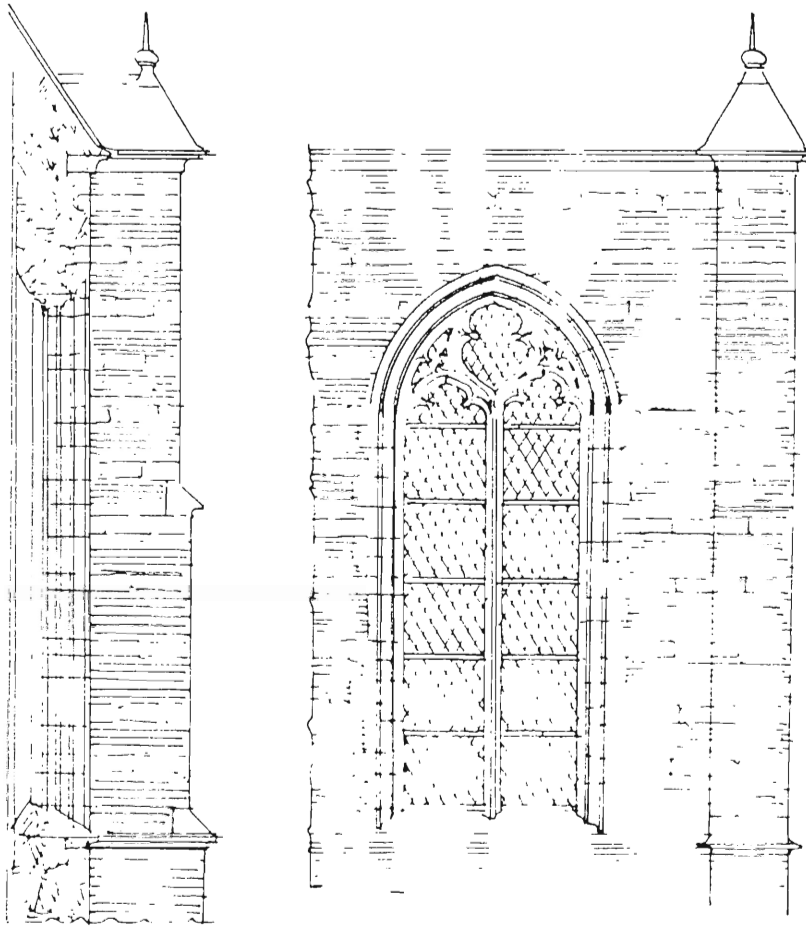
Gezien het schryven van den Heer Gouverneur der Provincie ons aanzettende ten spoedigste tot de herstellingswerken over te gaan.

Keuren wy het plan en bestek opgemaakt door den Heer Provinciaalen Architect der Provincie goed en aanzoeken de Bestendige Deputatie van den Provinciaalen Raad ons de machtiging te willen verleenen om tot de aanbesteding der uit te voeren werken te mogen over gaan en by afzonderlyke Beraadslaging het noodig kapitaal te ontleenen by de Maatschappy het Gemeentecrediet te Brussel ten einde de onkosten der werken te kunnen dekken.

Aldus gedaan te Ranst in zitting van dato als boven.

By Bevel: De Secretaris,

De Burgemeester,

G. van der Grinten
 Gemeenteraad van P. v. d. B.
 den 11. 12. van 18 June 1921
 De Burgemeester
 1911
 J. van den Eynde

HERSTELLING DER RAMEN KOOR.

Zo zag bouwmeester Sel in 1921 de herstelling van de ramen van het koor. Ga ook eens buiten boven de kalvarie kijken naar het dichtgemetselde raam om te zien hoe het vroeger was.

Maar hiermee is de kous niet af...

Wij zijn halfweg in ons verhaal, het zal nog drie jaar duren voor er echt iets gebeurd. Toen ging alles natuurlijk trager: zonder computer, zonder T.G.V. en zonder autostrades. Nu is dat allemaal anders... of niet soms? In ons volgende nummer vertellen we u hoe het dan verder afgelopen is in de jaren twintig.

En u krijgt in elk geval een volgend nummer, want onze meeste abonnementen werden spontaan herieuid voor 1990. Enkelen zijn het vergeten - we kennen dat - zij kunnen dat nog in orde brengen: 200 frank voor het jaar 1990 op onze rekening overschrijven of samen met uw naam en adres aan iemand van het bestuur bezorgen.

We mochten ook verscheidene nieuwe abonnementen verwelkomen. Spreek eens uw kennissen aan, die zijn wellicht ook geïnteresseerd.

Dit lange verhaal wordt vervolgd...

ALGEMENE LEDENVERGADERING 17 JAN. 1990.

Deze jaarlijkse statutaire vergadering had plaats in de kleuterschool. Het verslag van vorige algemene vergadering, van de aktiviteiten 1989, het financieel verslag 1989 en de begroting 1990 werden naar voor gebracht.

Daarna stond de verkiezing van 2 nieuwe bestuursleden op de dagorde. Het mandaat van voorzitter was uittredend en herkiesbaar. Carl De Boo, die reeds vanaf het ontstaan van onze vereniging deze functie heeft waargenomen, had de wens uitgedrukt dat er een nieuwe voorzitter zou komen, hoewel Carl zich wel als bestuurslid verder voor de Millegemvrienden zal blijven inzetten. Er werd aan de aanwezige leden gevraagd om bij geheime stemming iemand als kandidaat aan te duiden. De kandidaten met de meeste stemmen wensten om persoonlijke redenen niet het ambt te aanvaarden, daarom zal op een volgende ledenvergadering (april) dit punt opnieuw op de agenda komen.

Het mandaat van penningmeester, dat sedert enkele jaren *tijdelijk* door de sekretaris werd waargenomen, werd opnieuw ingevuld. Hiervoor werd Walter Verhaeghe aangeduid, die deze taak aanvaarde.

ZIJN HUIS STOND NIET IN BRAND, MAAR...

Toen we in december Edward Mertens vroegen of hij weer van de partij was om op 21 januari te roepen bij de St.-Antoniusviering, antwoordde hij op de van hem gekende manier: "Natuurlijk, al staat mijn huis in brand, dan kom ik nog!... allez bij manier van spreken hé!"

We hadden hem dus stellig verwacht, doch een week voor de viering vernamen wij dat Ede een heelkundige ingreep aan het oog had ondergaan. Het werd duidelijk dat het onmogelijk was voor hem om nog op tijd voldoende hersteld te zijn voor zijn *roepersopdracht*.

In de algemene ledenvergadering, waar als laatste punt op de agenda de voorbereiding van de St.-Antoniusviering op 21.1.1990 stond, werd naar een mogelijke vervanger gezocht. Verschillende namen werden vooropgesteld, het bestuur had nog drie dagen tijd om deze personen te gaan vragen... maar de ene dacht dat hij dat niet kon en de andere was belet... ge kent dat hé. Staf Janssens had zich op de vergadering laten ontvallen dat hij het wel wou doen als we niemand vonden. We hebben dan ook de Staf op zijn woord genomen en daar hebben we geen spijt van gehad.

Bij de eerste *kopen* moest Staf nog een beetje zijn draai zoeken, maar stilaan leefde hij zich helemaal in in de rol van Ede Mertens. Trouwens verschillende malen zei hij: "Den Ede zou gezegd hebben... enz.", dat kwam ook goed bij het publiek over.

Wij hopen dat volgend jaar Ede Mertens zijn huis niet in brand staat en dat hij "*uit den dokter zijn handen blijft*" en terug zijn roeperspost kan innemen, maar we houden in elk geval Staf Janssens als eerste invaller op de bank.